

ธรรมศึกษา โท ประถม
ปัญหา วิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม
ระดับประถมศึกษา
อบรมก่อนสอบในสนามหลวง

สุโข ปุณณสุต อัจฉโย.

ความสังสมซึ่งบุญ นำสุขมาให้.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๕ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิงเพียง ๒ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความให้สมกับเรื่อง
ในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ปุณณฺ ใจเรติ ทุหร. บุญอันโจรนำไปไม่ได้. (คัมภีร์ที่มา : สังยุตตนิกาย สคาถวรรค)
ททโต ปุณณฺ ปวชฺฌติ. เมื่อให้ บุญก็เพิ่มขึ้น (คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย อุทาน)
ปุณณฺ ชีวิตสงฺขยมฺหิ. บุญนำสุขมาให้ในเวลาสิ้นชีวิต. (คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท)
ยํ เว เสวติ ตาทิโส. คบคนเช่นใด ก็เป็นเช่นนั้น. (คัมภีร์ที่มา : สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส)
สุโข หเว สบฺบุริเสน สงฺคโม. สมาคมกับสัตบุรุษ นำสุขมาให้. (คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก ทุกนิบาต)

ปัญหาและเฉลย วิชา ธรรม
ธรรมศึกษา ชั้นโท ระดับประถมศึกษา
อบรมก่อนสอบในสนามหลวง

๑. วิธีการทำบุญในพระพุทธศาสนา เรียกว่าอะไร ?

- ก. ทานมัย
- ข. สีสมัย
- ค. ภาวนามัย

ง. บุญกิริยาวัตถุ

๒. ชาวพุทธควรบำเพ็ญธรรมใด เพื่อให้เกิดบุญคือ
ความสุข ?

- ก. ทาน
- ข. ศีล
- ค. ภาวนา

ง. ถูกทุกข้อ

๓. บริจาคทรัพย์สิ่งของของผู้ประสบอุทกภัย จัดเป็นบุญ
กิริยาวัตถุใด ?

- ก. ทานมัย
- ข. สีสมัย
- ค. ภาวนามัย
- ง. ปัตติทานมัย

๔. ไม่นอกใจสามีภรรยาของตน จัดเป็นบุญกิริยาวัตถุใด
?

- ก. ทานมัย
- ข. สีสมัย
- ค. ภาวนามัย
- ง. ปัตติทานมัย

๕. บันได ๓ ขั้นในการทำบุญ คือข้อใด ?

- ก. ทานมัย
- ข. สีสมัย
- ค. ภาวนามัย

ง. ถูกทุกข้อ

๖. วุฑฒิ แปลว่าอะไร ?

ก. ความเจริญ

- ข. ความเสื่อม
- ค. ความเพียร
- ง. ความไม่ลำเอียง

๗. สัตบุรุษ หมายถึงบุคคลเช่นไร ?

- ก. คนดี
- ข. คนมีความรู้
- ค. คนพูดจาดี
- ง. คนมีบุคลิกดี

๘. ในวุฑฒิธรรม ๔ สัมปยุตสังเสวะ หมายถึงสำนวนไทย
ในข้อใด ?

- ก. คบคนดี
- ข. ฟังจ้โดยเคารพ
- ค. นอบนบด้วยพินิจ
- ง. ถูกทุกข้อ

๙. ในวุฑฒิธรรม ๔ สัทธัมมัสสวนะ หมายถึงสำนวนไทย
ในข้อใด ?

- ก. คบคนดี
- ข. ฟังจ้โดยเคารพ
- ค. นอบนบด้วยพินิจ
- ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. ในวุฑฒิธรรม ๔ โยนิโสมนสิการ หมายถึงสำนวน
ไทยในข้อใด ?

- ก. คบคนดี
- ข. ฟังจ้โดยเคารพ
- ค. นอบนบด้วยพินิจ
- ง. ถูกทุกข้อ

๑๑. ข้อใด เป็นความหมายของธัมมานุธัมมปฏิบัติ ?

- ก. คบคนดี
- ข. ฟังธรรม
- ค. คิดไตร่ตรอง
- ง. ลงมือปฏิบัติ

๑๒. ธรรมที่เป็นเสมือนล่อร่นนำไปสู่จุดหมาย เรียกว่า
อะไร ?

- ก. วุฑฒิ ๔
- ข. จักร ๔
- ค. ปธาน ๔
- ง. อธิษฐาน ๔

๑๓. ปฏิรูปเทสวาสะ แปลว่าอะไร ?

ก. อยู่ในประเทศอันสมควร

ข. คบคนดี

ค. ตั้งตนดี

ง. ถูกทุกข้อ

๑๔. ประเทศในคำว่า ปฏิรูปเทสวาสะ องค์ประกอบใดหาได้ยากที่สุด ?

ก. มีความเจริญ

ข. มีคนดีมาก

ค. มีเศรษฐกิจดี

ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. คำว่า สัปบุริสุปัสสยะ แปลว่าอะไร ?

ก. คบสัตบุรุษ

ข. คบเพื่อน

ค. คบค้าสมาคม

ง. คบมิตรประเทศ

๑๖. อัตตสัมมาปณิธิ คือการตั้งตนไว้ชอบในอะไร ?

ก. สุจริต

ข. เศรษฐกิจ

ค. สังคม

ง. การเมือง

๑๗. อัตตสัมมาปณิธิ เป็นข้อยืนยันว่าสังคมจะดีได้ต้องเริ่มที่ใคร ?

ก. ตนเอง

ข. เพื่อน ๆ

ค. พ่อแม่

ง. ครูอาจารย์

๑๘. ปุพเพกตปุญญตา แปลสั้น ๆ ว่าอย่างไร ?

ก. มีบุญเก่า

ข. มีบุญมาก

ค. มีบุญน้อย

ง. มีบุญแต่กรรมบัง

๑๙. จักร ๔ ข้อใด สำคัญที่สุด ?

ก. อยู่ถนัด

ข. คบคนดี

ค. ตั้งตนไว้ดี

ง. ทำบุญมาดี

๒๐. ผู้ปกครองหรือผู้นำควรงดเว้นอะไร จึงจะไม่เสียความยุติธรรม ?

ก. อคติ

ข. อร์ติ

ค. มติ

ง. คติ

๒๑. ลำเอียงเพราะชอบ เรียกว่าอะไร ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๒. ลำเอียงเพราะไม่ชอบ เรียกว่าอะไร ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๓. ลำเอียงเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เรียกว่าอะไร ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๔. ลำเอียงเพราะเกรงกลัวอิทธิพล เรียกว่าอะไร ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๕. ข้อใด ไม่ใช่ข้อคติ ๔ ?

ก. ทุคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๖. ความรักทำให้เกิดอคติได้ได้ ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๗. ผู้ที่ไม่ตกอยู่ในอำนาจของอคติ จะมีลักษณะเช่นใด ?

ก. มีเมตตา

ข. มีกรุณา

ค. มีมูทิตา

ง. มีความยุติธรรม

๒๘. ธรรมหมวดใด หมายถึงความเพียร ?

ก. วุฑฒิ ๔

ข. จักร ๔

ค. ปธาน ๔

ง. อิทธิบาท ๔

๒๙. เพียรระวังความชั่วไม่ให้เกิดขึ้นในจิตใจ จัดเป็นปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๐. เพียรละความชั่วที่เกิดขึ้นแล้ว จัดเป็นปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๑. เพียรสร้างความดี จัดเป็นปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๒. เพียรรักษาความดีที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อมสลายไป จัดเป็นปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๓. ระวังชั่วกลัวความผิด เป็นความหมายของปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๔. ละความชั่วแต่ยังไม่ทำความดี เท่ากับยังไม่มีปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๕. รักษาความดีดุจเกลือกษาความเค็ม เป็นความหมายของปธานใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนापธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๓๖. ธรรมที่ควรตั้งไว้ในใจ เรียกว่าอะไร ?

ก. วุฑฒิ

ข. จักร

ค. อริชฐาน

ง. ปธาน

๓๗. ผู้ที่อธิษฐานอะไรได้สำเร็จ ต้องมีธรรมใด ?

ก. ปัญญา

ข. สัจจะ

ค. จาคะ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๘. เหตุให้เกิดปัญญา มีอะไรบ้าง ?

ก. การศึกษา

ข. การพิจารณา

ค. ลงมือปฏิบัติ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๙. คนที่มีอธิษฐานธรรมข้อสัจจะ มีลักษณะเช่นไร ?

ก. ตั้งใจเรียน

ข. ตั้งใจทำงาน

ค. ตั้งใจทำดี

ง. ถูกทุกข้อ

๔๐. การละความเห็นแก่ตัว จัดเป็นอธิษฐานธรรมข้อใด ?

ก. ปัญญา

ข. สัจจะ

ค. จาคะ

ง. อุปสมะ

๔๑. นักเรียนนักศึกษาต้องมีธรรมหมวดใด จึงจะประสบความสำเร็จ ?

ก. วุฑฒิ

ข. จักร

ค. อิทธิบาท

ง. อธิษฐาน

๔๒. นักเรียนรักการเรียนมาเรียนไม่ขาด จัดว่ามีธรรมข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๔๓. นักเรียนขยันอ่านหนังสือทำการบ้านส่งงาน จัดว่ามีธรรมข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๔๔. นักเรียนสนใจอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน จัดว่ามีธรรมข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๔๕. นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น เพราะมีธรรมข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๔๖. ธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหมหรือผู้ใหญ่ เรียกว่าอะไร ?

ก. วุฑฒิ

ข. จักร

ค. อิทธิบาท

ง. พรหมวิหาร

๔๗. นักเรียนมีความหวังดีต่อเพื่อนๆ ได้ชื่อว่ามีธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๘. นักเรียนรู้สึกสงสารช่วยผู้ประสบอุทกภัย ได้ชื่อว่ามีธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๙. นักเรียนดีใจกับเพื่อน ๆ ที่สอบได้คะแนนดี ได้ชื่อว่ามีธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๕๐. นักเรียนไม่เข้าข้างเพื่อนที่ทำผิดระเบียบ ได้ชื่อว่ามีธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ปัญหาและเฉลย วิชา อนุพุทธประวัติ
อบรมก่อนสอบในสนามหลวง

๑. หลังตรัสรู้ พระพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขสัปดาห์ที่ ๑ ได้ต้นไม้อะไร ?

- ก. ต้นโพธิ์**
- ข. ต้นไทร
- ค. ต้นเกด
- ง. ต้นมะม่วง

๒. สัปดาห์ที่ ๓ สถานที่พระพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขเรียกว่าอะไร ?

- ก. อนิมิสเจดีย์**
- ข. รัตนขรรเจดีย์**
- ค. ปฐมเจดีย์
- ง. รัตนจกกรมเจดีย์

๓. สัปดาห์ที่ ๕ พระพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขได้ต้นไม้อะไร ?

- ก. ต้นเกด
- ข. ต้นไผ่
- ค. ต้นโพธิ์
- ง. ต้นไทร**

๔. ต้นมุจลินท์ คือต้นอะไร ?

- ก. ต้นโพธิ์
- ข. ต้นไทร
- ค. ต้นจิก**
- ง. ต้นมะม่วง

๕. สัปดาห์ที่ ๗ เสด็จไปเสวยวิมุตติสุขทางทิศใดของต้นศรีมหาโพธิ์ ?

- ก. ทิศเหนือ
- ข. ทิศใต้**
- ค. ทิศตะวันตก
- ง. ทิศตะวันออก

๖. ตปัสและภักติกะได้พบพระพุทธเจ้า ขณะประทับใต้ต้นไม้อะไร ?

- ก. ต้นเกด**
- ข. ต้นไผ่
- ค. ต้นโพธิ์
- ง. ต้นจิก

๗. ใครทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าให้ทรงแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ ?

- ก. เทวดา
- ข. ท้าวสักกะ
- ค. พระอินทร์
- ง. ท้าวสหัมบดีพรหม**

๘. พระพุทธเจ้าทรงเปรียบเวไนยสัตว์ด้วยดอกไม้อะไร ?

- ก. ดอกมะลิ
- ข. ดอกกุหลาบ
- ค. ดอกพิกุล
- ง. ดอกบัว**

๙. บุคคลผู้มีปัญญาปานกลาง ตรงกับข้อใด ?

- ก. อุกฤษฏิ์ปัญญา
- ข. วิปจิตปัญญา**
- ค. เนยยะ
- ง. ปทปรมะ

๑๐. เนยยะ คือบุคคลผู้พออนะนำได้ เปรียบด้วยบัวชนิดใด ?

- ก. บัวพ่นน้ำ
- ข. บัวเสมอน้ำ
- ค. บัวจมน้ำ**
- ง. บัวในโคลนตม

๑๑. บุคคลอับปัญญาไม่สามารถจะรู้แจ้งธรรมได้ เปรียบด้วยบัวชนิดใด ?

- ก. บัวพ่นน้ำ
- ข. บัวเสมอน้ำ
- ค. บัวจมน้ำ
- ง. บัวในโคลนตม**

๑๒. บุคคลใด พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาว่าควรได้รับฟังธรรมก่อน ?

- ก. สัญชัย
- ข. ปัญจวัคคีย์
- ค. อสิตดาบส
- ง. อาฬารดาบส**

๑๓. พระพุทธเจ้าเลิกระบ้าเพ็ญทุกริกิริยา บุคคลกลุ่มใด
ทั้งพระองค์ไป ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภิกขุวัคคีย์

ค. สหายพระยสะ

ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง

๑๔. ปาอิสิปตนมฤคทายวัน ตั้งอยู่ในแคว้นอะไร ?

ก. มคธ

ข. กาสี

ค. โกศล

ง. วัชชี

๑๕. พระพุทธเจ้าแสดงปฐมเทศนาแก่บุคคลกลุ่มใด ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภิกขุวัคคีย์

ค. สหายพระยสะ

ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง

๑๖. พระเถระรูปใด เป็นสาวกองค์แรก ?

ก. โกณฑัญญะ

ข. วัปปะ

ค. ภิกขุวัคคีย์

ง. อัสสชิ

๑๗. เราได้ตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว เป็นคำพูด
ของใคร ?

ก. เทวดา

ข. พรหม

ค. ปัญจวัคคีย์

ง. พระพุทธเจ้า

๑๘. ทางสายกลาง หมายถึงคำตอบในข้อใด ?

ก. ปฐมปฏิบัติ

ข. มัชฌิมาปฏิบัติ

ค. ปัจฉิมาปฏิบัติ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๙. โกณฑัญญะ ฟังพระธรรมเทศนาแล้ว ได้บรรลุ
อริยบุคคลชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๒๐. เหล่านางบำเรอและบริวารปรากฏแก่สกุลบุตร
มีอะไร ?

ก. หญิงสาววัง

ข. นางฟ้า

ค. นางงาม

ง. ชากศพ

๒๑. พระพุทธเจ้าได้พบกับสกุลบุตรใด ที่ปาอิสิปตน
มฤคทายวัน ?

ก. ยสะ

ข. อุปติสสะ

ค. โกลิตะ

ง. กัสสปะ

๒๒. ยสกุลบุตร เป็นบุตรของเศรษฐีในเมืองใด ?

ก. ราชคฤห์

ข. ไพศาล

ค. พาราณสี

ง. สāvātthī

๒๓. ที่นี้รุ่มรวยหนอ ที่นี้ขัดข้องหนอ เป็นคำพูดของใคร
?

ก. อุปกาชีวก

ข. โกณฑัญญะ

ค. อัสสชิ

ง. ยสกุลบุตร

๒๔. ยสกุลบุตรได้ฟังธรรมกถาใด จากพระพุทธเจ้า ?

ก. กถาวัตร

ข. เมตตากถา

ค. มงคลกถา

ง. อนุพพิกถา

๒๕. วมละ สุพาหุ ปุณณชิ และควัมปติ เป็นสหายของ
พระเถระใด ?

ก. พระยสะ

ข. พระกัสสปะ

ค. พระอานนท์

ง. พระอุบาลี

๒๖. ชฎิล ๓ พี่น้อง ตั้งอาศรมอยู่ในแคว้นใด ?

ก. แคว้นมคธ

ข. แคว้นโกศล

ค. แคว้นกาสี

ง. แคว้นอวันตี

๒๗. ขุฎิ ๓ พี่น้อง คนเล็กชื่อว่าอะไร ?

ก. อรุณเวลกัสสปะ

ข. นทีกัสสปะ

ค. คยากัสสปะ

ง. มหากัสสปะ

๒๘. ขุฎิท่านใด มีบริวาร ๓๐๐ คน ?

ก. อรุณเวลกัสสปะ

ข. นทีกัสสปะ

ค. คยากัสสปะ

ง. ถูกทุกข้อ

๒๙. ขุฎิ ๓ พี่น้อง ตั้งอาศรมอยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำใด ?

ก. คงคา

ข. ยมูนา

ค. สรรภู

ง. เนรัญชรา

๓๐. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอาทิตตปริยายสูตรแก่ใคร ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. พระยสะ

ค. ภัททวัคคีย์

ง. ขุฎิ ๓ พี่น้อง

๓๑. คยากัสสปะ มีบริวารกี่คน ?

ก. ๑๐๐

ข. ๒๐๐

ค. ๓๐๐

ง. ๕๐๐

๓๒. ขุฎิ ๓ พี่น้อง ลอยบริวารและเครื่องบูชาไฟในแม่น้ำชื่อว่าอะไร ?

ก. คงคา

ข. ยมูนา

ค. สรรภู

ง. เนรัญชรา

๓๓. พระสูตรใด ภิคุ ๑,๐๐๓ รูป ฟังแล้วบรรลุพระอรหันต์ ?

ก. อนัตตลักขณสูตร

ข. อาทิตตปริยายสูตร

ค. มงคลสูตร

ง. รตนสูตร

๓๔. แคว้นมคธ มีเมืองหลวงชื่อว่าอะไร ?

ก. ราชคฤห์

ข. สาวัตถี

ค. ไพศาลี

ง. กบิลพัสดุ์

๓๕. กษัตริย์ปกครองแคว้นมคธ ชื่อว่าอะไร ?

ก. ราหุล

ข. พิมพิสาร

ค. สุทโธทนะ

ง. ปเสนทิโกศล

๓๖. ลัทธิวัน ตั้งอยู่ในเมืองอะไร ?

ก. ราชคฤห์

ข. สาวัตถี

ค. ไพศาลี

ง. กบิลพัสดุ์

๓๗. พระเจ้าพิมพิสารสัถธรรมครั้งแรก บรรลุเป็นพระอริยบุคคลชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๓๘. วัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา ชื่อว่าอะไร ?

ก. วัดเชตวัน

ข. วัดเวฬุวัน

ค. วัดลัทธิวัน

ง. วัดอัมพวัน

๓๙. กษัตริย์พระองค์ใด ทรงสร้างวัดแห่งแรกไว้ในพระพุทธศาสนา ?

ก. พิมพิสาร

ข. สุทโธทนะ

ค. คชาตคัทรู

ง. ปเสนทิโกศล

๔๐. อุปติสสมานพ เป็นชื่อเดิมของพระสาวกองค์ใด ?

ก. พระยสะ

ข. พระอานนท์

ค. พระสารีบุตร

ง. พระนันทะ

๔๑. อุปติสสคาม เป็นบ้านเกิดของใคร ?

ก. โกลิตะ

ข. ยสะ

ค. อานนท์

ง. อุปติสสะ

๔๒. มารดาของอุปติสสมานพ ชื่อว่าอะไร ?

ก. สารี

ข. ปชาบดี

ค. โมคคัลลี

ง. ยโสธรา

๔๓. อุปติสสมานพ มีเพื่อนสนิทชื่อว่าอะไร ?

ก. โกลิตมานพ

ข. ปิงคิยมานพ

ค. นันทมานพ

ง. สิงคาลกมานพ

๔๔. นางโมคคัลลี เป็นมารดาของใคร ?

ก. อุปติสสมานพ

ข. โกลิตมานพ

ค. อานนท์

ง. นันทกุมาร

๔๕. อุปติสสะและโกลิตะ ดูอะไรแล้วเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ?

ก. ของสะสม

ข. สัตว์ป่า

ค. แม่น้ำ

ง. มหรสพ

๔๖. พระเถระองค์ใด แสดงธรรมแก่อุปติสสมานพ ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระยสะ

ค. พระนทีกัสสปะ

ง. พระคยากัสสปะ

๔๗. พระสารีบุตร ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. มีฤทธิ์มาก

ข. มีปัญญามาก

ค. มีศรัทธามาก

ง. มีความรู้มาก

๔๘. พระโมคคัลลานะ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. มีฤทธิ์มาก

ข. มีปัญญามาก

ค. มีลาภมาก

ง. มีศรัทธามาก

๔๙. พระอัครสาวกเบื้องขวา ชื่อว่าอะไร ?

ก. พระยสะ

ข. พระนทีกัสสปะ

ค. พระสารีบุตร

ง. พระโมคคัลลานะ

๕๐. พระอัครสาวกเบื้องซ้าย ชื่อว่าอะไร ?

ก. พระยสะ

ข. พระอานนท์

ค. พระสารีบุตร

ง. พระโมคคัลลานะ

ธรรมศึกษา ชั้นโท
ปัญหาและเฉลย วิชา อุโบสถศีล (วินัย)
อบรมก่อนสอบในสนามหลวง

๑. นักเรียนฝึกตนตามข้อใด จึงจะมีชีวิตแบบเรียบง่าย ?

- ก. เล่นกีฬา
- ข. ฝึกลูกเสือ
- ค. ฝึกเนตรนารี

ง. ถี้ออุโบสถ

๒. ข้อใด ควบคุมกายวาจาและขัดเกลากิเลสให้เบาบางลง ?

- ก. ตักบาตร
- ข. ถี้ออุโบสถ
- ค. สวดมนต์
- ง. ฟังเทศน์

๓. ในคัมภีร์ชาดก ลูกจ้างเศรษฐีได้เกิดเป็นพระราชา กุมารด้วยสาเหตุใด ?

- ก. ไหว้เจตีย์
- ข. แจกทาน

ค. รักษาอุโบสถ

ง. ปิดทองพระ

๔. สิ่งควรเคารพบูชาสูงสุดในพระพุทธศาสนา คือข้อใด ?

- ก. พระรัตนตรัย
- ข. พระพุทธรูป
- ค. ศาลพระภูมิ
- ง. ต้นโพธิ์

๕. การรักษากุศลอุโบสถศีลเกี่ยวข้องกับข้อใด ?

- ก. ดูดวง
- ข. เข้าทรง

ค. สรณคมน์

ง. นับถือผี

๖. การถึงไตรสรณะหมายถึงการนับถืออะไร ?

- ก. พระพุทธ
- ข. พระธรรม
- ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๗. การถึงไตรสรณะ หมายถึงนับถืออย่างไร ?

- ก. เป็นเทพเจ้า
- ข. เป็นที่พึ่ง
- ค. เป็นของคลัง
- ง. เป็นลัทธิ

๘. ข้อใด ทำให้ทุกคนเป็นพุทธศาสนิกชนโดยสมบูรณ์ ?

- ก. ถี้อตัว
- ข. ถี้อยศ
- ค. ถี้อศักดิ์

ง. ถี้อสรณคมน์

๙. สรณคมน์ของพระอริยบุคคลไม่ขาดหรือเศร้าหมอง ด้วยเหตุใด ?

- ก. หมดสงสัย
- ข. หมดความผูกพัน
- ค. หมดกังวล
- ง. หมดห่วง

๑๐. ปุณฺชนขาดข้อใด จึงเกิดความลังเลใจในพระรัตนตรัย ?

- ก. ชันติ
- ข. สัจจะ
- ค. วิริยะ

ง. ปัญญา

๑๑. นักเรียนจะถึงไตรสรณคมน์ ด้วยการแสดงออกโดยวิธีใด ?

- ก. ประนมมือ
- ข. เปล่งวาจา
- ค. ไหว้พระ
- ง. กราบพระ

๑๒. ข้อใด ไม่ใช่วิธีถึงไตรสรณคมน์ ?

- ก. ศึกษาคำสอน
- ข. ปฏิบัติธรรม
- ค. ถี้อโชคกลาง

ง. พุทธมามกะ

๑๓. ข้อใด มีความสำคัญในการรักษากุศลอุโบสถศีล ?

- ก. แต่งชุดขาว
- ข. ถวายทาน

ค. รับสรณคมน์

ง. สวดมนต์

๑๔. ข้อใด ไม่ใช่สาเหตุทำให้สรณคมน์ขาด ?

- ก. เปลี่ยนศาสนา
- ข. ให้ร้ายพระรัตนตรัย
- ค. เสียชีวิต
- ง. เจ็บป่วย

๑๕. สงสัยว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริงหรือ มีผลต่อการถือศรัทธาอย่างไร ?

ก. เศร้าหมอง

ข. ไม่สมบูรณ์

ค. บกพร่อง

ง. ขาดทันที

๑๖. ข้อใด เป็นความเข้าใจผิดเรื่องพระรัตนตรัย ?

ก. เป็นเทพเจ้า

ข. ให้โชคลาภ

ค. ช่วยแก้กรรม

ง. ถูกทุกข้อ

๑๗. คนที่นับถือพระรัตนตรัย ไม่ควรเชื่อเรื่องใด ?

ก. เชื่อบุญ

ข. เชื่อบาป

ค. เชื่อไสยศาสตร์

ง. เชื่อผลกรรม

๑๘. ข้อใด ถือว่าขาดความเคารพในพระรัตนตรัย ?

ก. ไม่สวดมนต์

ข. ไม่ทำบุญ

ค. ไม่ฟังเทศน์

ง. ไม่เอื้อเฟื้อ

๑๙. นักเรียนพูดคุยกันในขณะฟังเทศน์ ถือว่าขาดความเคารพในข้อใด ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. นักเรียนติเตียนพระภิกษุผู้ปฏิบัติดี ถือว่าขาดความเคารพในข้อใด ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๑. การรักษาอุโบสถศีลในวันพระของคนทั่วไป ตรงกับข้อใด ?

ก. ศีล ๘

ข. ศีล ๕

ค. ศีลสามเณร

ง. ศีลพระภิกษุ

๒๒. การรักษาอุโบสถศีล นักเรียนต้องระมัดระวังเรื่องใด ?

ก. กาย

ข. วาจา

ค. ใจ

ง. กาย วาจา

๒๓. อุโบสถศีลข้อที่ ๑ นักเรียนต้องงดเว้นเรื่องใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. พุดปด

ง. ดื่มเหล้า

๒๔. ข้อใด ถือว่าทำผิดอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ?

ก. ตบยุง

ข. ชังนก

ค. ชนไก่

ง. ถูกทุกข้อ

๒๕. อุโบสถศีลข้อที่ ๒ นักเรียนต้องงดเว้นเรื่องใด ?

ก. ตกลา

ข. ชกต้อย

ค. ขโมยของ

ง. เล่นเกมส์

๒๖. ขณะรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๔ นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร ?

ก. ไม่พูดคำหยาบ

ข. ไม่พูดส่อเสียด

ค. ไม่พูดโกหก

ง. ถูกทุกข้อ

๒๗. การพูดไม่ตรงความจริงในอุโบสถศีลข้อที่ ๔ เรียกว่าอะไร ?

ก. พุดปด

ข. พุดลามปาม

ค. พุดหยาบคาย

ง. พุดเหลวไหล

๒๘. ข้อใด เป็นความผิดในการรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๕ ?

ก. ทาแป้ง

ข. ดื่มน้ำอัดลม

ค. สูบกัญชา

ง. เคี้ยวหมากฝรั่ง

๒๙. สิ่งต้องห้ามในอุโบสถศีลข้อที่ ๕ นอกจากสุราเมรัยคืออะไร ?

- ก. ยาบ้า
- ข. ยาต้ม
- ค. ยาหม่อง
- ง. ยาหอม

๓๐. อุโบสถศีลข้อที่ ๖ นักเรียนต้องกินอาหารให้เสร็จก่อนเวลาใด ?

- ก. เข้ามืด
- ข. เทียงวัน
- ค. บ่าย
- ง. ค่ำ

๓๑. อุโบสถศีลข้อที่ ๖ หลังเที่ยงวันถึงรุ่งอรุณของวันใหม่ เรียกว่าอะไร ?

- ก. ชั่วโมง
- ข. เวลา
- ค. กาล
- ง. วิกาล

๓๒. ขณะรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๗ นักเรียนควรงดทำอะไร ?

- ก. กวาดบ้าน
- ข. ทำการบ้าน
- ค. ร้องเพลง
- ง. อาบน้ำ

๓๓. อุโบสถศีลข้อที่ ๗ ห้ามนักเรียนใช้อะไร ?

- ก. เครื่องสำอาง
- ข. ยากันยุง
- ค. แป้งแก้คัน
- ง. ยาหม่อง

๓๔. อุโบสถศีลข้อที่ ๘ ฝึกตนเพื่อตัดความกังวลในเรื่องใด ?

- ก. การกิน
- ข. การเดิน
- ค. การยืน
- ง. การนั่งนอน

๓๕. อุโบสถศีลข้อที่ ๘ ฝึกตนเพื่อไม่ให้ติดความสบายในเรื่องใด ?

- ก. การกิน
- ข. การนอน
- ค. การเล่น
- ง. การเรียน

๓๖. อุโบสถศีลข้อที่ ๘ ไม่อนุญาตให้ผู้รักษานอนบนที่นอนชนิดใด ?

- ก. ที่นอนสูงใหญ่
- ข. ที่นอนยัดหนุน
- ค. ที่นอนยัดสำลี
- ง. ถูกทุกข้อ

๓๗. การรักษาอุโบสถศีล ควรเริ่มตั้งแต่เวลาใด ?

- ก. ตอนเช้า
- ข. ตอนสาย
- ค. ตอนเที่ยง
- ง. ตอนเย็น

๓๘. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาในวันพระเดือนละ ๔ วัน ?

- ก. ปกติอุโบสถ
- ข. ปุจฉาครอุโบสถ
- ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ
- ง. ถูกทุกข้อ

๓๙. หนึ่งวันหนึ่งคือ เป็นระยะเวลารักษาอุโบสถประเภทใด ?

- ก. ปกติอุโบสถ
- ข. ปุจฉาครอุโบสถ
- ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ
- ง. ถูกทุกข้อ

๔๐. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาต่ำสุด ๑๕ วันหรือครึ่งเดือน ?

- ก. ปกติอุโบสถ
- ข. ปุจฉาครอุโบสถ
- ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ
- ง. ถูกทุกข้อ

๔๑. การถือศีลในวันพระ ปัจจุบันนิยมรักษากันในที่ไหน ?

ก. วัด

ข. โรงเรียน

ค. บ้าน

ง. ค่ายคุณธรรม

๔๒. การถือศีลในวันพระ ปัจจุบันนิยมรับศีลกับใคร ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระภิกษุ

ค. พ่อแม่

ง. ครู

๔๓. ขั้นตอนแรกของพิธีรักษาอุโบสถศีล คืออะไร ?

ก. บูชาพระรัตนตรัย

ข. นุ่งชุดขาว

ค. ตักบาตร

ง. กวาดวัด

๔๔. การรักษาอุโบสถศีล มีจุดประสงค์เพื่ออะไร
ให้น้อยลง ?

ก. ความง่วง

ข. ความเกียจคร้าน

ค. ความโง่เขลา

ง. กิเลส

๔๕. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร ในขณะที่รักษาอุโบสถ
ศีล ?

ก. คุยโทรศัพท์

ข. ตั้งใจใส่ใจ

ค. เล่นกับเพื่อน

ง. นิ่งหลับ

๔๖. กิจกรรมใด นักเรียนควรทำเสริมนอกจากรักษา
อุโบสถศีล ?

ก. สวดมนต์

ข. นั่งสมาธิ

ค. ฟังเทศน์

ง. ถูกทุกข้อ

๔๗. โคपालกอุโบสถ เปรียบผู้รักษาเหมือนคนเลี้ยงสัตว์
ประเภทใด ?

ก. แกะ

ข. วัว

ค. ช้าง

ง. ม้า

๔๘. การรักษาอุโบสถศีล ได้รับบุญมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ
กับใคร ?

ก. พ่อแม่

ข. ครู

ค. พระอาจารย์

ง. ตนเอง

๔๙. นักเรียนรักษาอุโบสถศีลในวันพระ ถือว่าปฏิบัติตาม
คำสอนของใคร ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระสงฆ์

ค. พระสารีบุตร

ง. พระเทวทัต

๕๐. นักเรียนตั้งใจรักษาอุโบสถศีล ตายแล้วไปเกิดเป็น
อะไร ?

ก. ยักษ์

ข. เปרט

ค. อสุรกาย

ง. เทวดา